

Dosarul nr. 3ra-228/22

2-20116840-01-3ra-25022022

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (V. Pîslariuc)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul depus de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva
Primăriei or. Rezina, terți Ion Balan și Consiliul or. Rezina privind contestarea
actului administrativ,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a admis apelul depus de Ion Balan, s-a casat hotărârea din 24 decembrie 2020 a
Judecătoria Orhei, sediul Central și s-a emis o nouă decizie de respingere a
acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 23 septembrie 2020 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Rezina, terț Ion Balan
privind contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că la data de
02 iulie 2020 prin dispoziția primarului or. Rezina nr. 142p, Ion Balan a fost
restabilit în funcția de administrator la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”.

Prin aceeași dispoziție, a fost abrogată dispoziția nr. 10p din 11 ianuarie 2020
„privind abrogarea dispoziției nr. 129p din 07 mai 2019 și restabilirea lui Ion Balan
în funcția de manager-șef al ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”.

La 30 iulie 2020 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a expediat în
adresa Primăriei or. Rezina, notificarea nr. 1304/OT8-160, prin care a solicitat
autorității publice locale abrogarea dispoziției primarului or. Rezina nr. 142p din
02 iulie 2020 „Privind restabilirea dlui Ion Balan în funcția de administrator la
ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina” și informarea referitor la măsurile
întreprinse.

Prin scrisoarea nr. 662 din 25 august 2020, Primăria or. Rezina a informat Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat că notificarea nr. 1304/OT8-160 este neîntemeiată, motiv din care a fost respinsă.

Complementar, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a menționat că, prin hotărârea din 01 iulie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, Ion Balan a fost restabilit în funcția de administrator al ÎM „Servicii comunal locative Rezina”. Însă, conform art. 7 alin. (1) a Legii 246 din 22 noiembrie 2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, fondatorul întreprinderii municipale împreună cu autoritatea executivă, în limita competențelor atribuite, exercită drepturile de administrare a întreprinderii prin intermediul consiliului de administrație și a administratorului.

Astfel, fondatorul (consiliul local) urma să aprobe contractul individual de muncă în temeiul hotărârii din 01 iulie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești și să împuternicească autoritatea executivă (primarul) să semneze contractul individual de muncă a administratorului ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”, dar nu primarul or. Rezina, care a intervenit în mod ilegal, abuziv în activitatea economică a întreprinderii municipale, fără implicarea consiliului de administrație sau a fondatorului întreprinderii.

Având în vedere cele enunțate, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a solicitat anularea dispoziției primarului or. Rezina nr. 142p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea dlui Ion Balan în funcția de administrator la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”.

Prin încheierea protocolară din 24 noiembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Central, s-a atras în proces în calitate de terț Consiliul or. Rezina (f.d.51).

Prin hotărârea din 24 decembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat și s-a anulat dispoziția primarului or. Rezina nr. 142p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea dlui Ion Balan în funcția de administrator la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina” (f.d.52).

La 15 ianuarie 2021, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 Cod administrativ, Ion Balan a depus apel, iar la 19 februarie 2021 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 24 decembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Central, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat (f.d.57-58; 73-75).

Prin decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Ion Balan, s-a casat hotărârea din 24 decembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Central și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a respins acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primăriei or. Rezina, persoane terțe Ion Balan și Consiliul or. Rezina cu privire la anularea dispoziției primarului or. Rezina nr. 142p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea dlui Ion Balan în funcția de administrator la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina” (f.d.138-145).

Analizând circumstanțele de fapt ale cauzei, prin prisma normelor de drept relevante speței deduse judecării, instanța de apel a conchis că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia privind admiterea cerințelor reclamantului.

Curtea de Apel Chișinău invocând dispozițiile art. 10, 20, 93 alin.(1), art. 189 alin. (1) ale Codului administrativ, art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 436 din

28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a menționat că primarul or. Rezina, era în drept să emită dispoziția nr. 142p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea dlui Ion Balan în funcția de administrator la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”. Or, prin prisma art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, primarul numește șefii de întreprinderi municipale din subordinea autorității administrației publice locale respective.

În continuare, făcând trimitere la prevederile art.16 alin.(1) și (2), art. 57 alin. (1), art. 225 alin. (1) și (2) Cod administrativ, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, primarul or. Rezina, emițând dispoziția nr. 142p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea dlui Ion Balan în funcția de administrator la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”, a acționat în corespundere cu competențele acordate prin lege, și anume art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Astfel, instanța de apel a respins argumentul Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, privind aplicabilitatea Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 23 noiembrie 2017, deoarece, potrivit art. 19 alin. (1) al Legii nominalizate, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, adică la 22 decembrie 2017.

Aici, instanța de apel relevând dispozițiile art. 7 alin. (1) și (4) Cod civil, a subliniat că la caz, raportul juridic de muncă între Ion Balan și Primăria or. Rezina, a luat naștere la data de 21 aprilie 2016, când a fost încheiat contractul individual de muncă între Ion Balan și Primăria or. Rezina (f.d.20), fiind astfel, aplicabile prevederile Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, dar nu cele intrate în vigoare ulterior.

În concluzie, instanța de apel a indicat că autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar, cu luarea în considerare a tuturor faptelor relevante, cu respectarea limitelor legale și conform scopului acordat prin lege, iar temeiuri de nulitate nu au fost stabilite, motiv pentru care a admis apelul depus de Ion Balan, a casat hotărârea instanței de fond și a pronunțat o nouă decizie de respingere a acțiunii Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

La 15 februarie 2022 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că consideră decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău ilegală și abuzivă, deoarece instanța de apel la examinarea cauzei nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea litigiului, nu a cercetat și apreciat probele din dosar și a aplicat eronat normelor de drept material.

În argumentarea concluziei enunțate, recurentul a relevat că, în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei cerințelor solicitate în acțiune, era indispensabil, alături de cele constatate, de a supune controlului legalitatea hotărârii atacate cu apel în baza argumentelor aduse în cererea de apel, cu expunerea opiniei instanței de judecată pe fiecare din argumentele invocate.

Or, la caz, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale, ce indică expres că, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și

obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

De asemenea, invocând prevederile art. 2 alin. (2), art. 6 alin. (1), art. 7 alin.(2) lit. c) și alin. (4) și art. 8 alin. (7) lit. n) ale Legii nr. 246 din 22 noiembrie 2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a susținut că primarul or. Rezina nefiind nici fondator și nici consiliul de administrare nu era competent să pună în executare hotărârea din 01 iulie 2020 a Judecătoria Orhei, sediul Telenești și să emită actul administrativ cu privire la restabilirea lui Ion Balan în funcție de administrator la ÎM „Servicii comunal locative Rezina”, această competență fiind atribuită prin lege doar Consiliului or. Rezina.

Or, conform art.57 alin.(1) Cod administrativ, activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă și în limitele competenței legale, fapte constatate de către Judecătoria Orhei în hotărârea din 24 decembrie 2020 și ignorate de către instanța de apel.

Prin referința depusă la 14 martie 2022 Ion Balan a solicitat respingerea cererii de recurs depuse de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din același Cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a recepționat copia deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău la data de 19 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.148).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat s-a conformat dispozițiilor art. 245 Cod administrativ și a depus recursul în termen, la data de 15 februarie 2022.

Prin încheierea din 20 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii primei

instanțe, din următoarele motive.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Din materialele cauzei rezultă că, în baza contractului individual de muncă nr. 11 din 21 aprilie 2016 Ion Balan a fost angajat în calitate de manager-șef interimar la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina” (f.d.32).

Prin pct. 12 și 13 ale deciziei Consiliului or. Rezina nr.1/6 din 16 ianuarie 2020 „Cu privire la constatarea nulității deciziei nr.5/6 din 05 iulie 2019 „Cu privire la selectarea și numirea în funcție a administratorului Întreprinderii Municipale „Servicii Comunal Locative Rezina” și aprobarea contractului individual de muncă și acordarea unor împuterniciri pentru reprezentarea intereselor Consiliului în instanțele de judecată”, Consiliul or. Rezina, în legătură cu faptul că prin dispoziția primarului nr. 10 p din 11 ianuarie 2020, Ion Balan a fost restabilit ilegal în funcția de manager-șef al ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”, la suspendat din funcția ilegal ocupată pe perioada constatării ilegalității sau legalității prezentei dispoziții, și respectiv a obligat contabilitatea ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina” să nu întreprindă nicio măsură în achitarea anumitor plăți, drepturi salariale lui Ion Balan, până la soluționarea cazului sau primirea altor indicații de la fondator. (f.d. 43)

Prin hotărârea nr. 2-653/2019 din 01 iulie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, s-a declarat nulitatea deciziei Consiliului orașenesc Rezina nr.1/6 din 16 ianuarie 2020, în partea punctelor 12 și 13 a acesteia.

S-a restabilit Ion Balan în funcția de administrator al Întreprinderii Municipale „Servicii Comunal Locative Rezina”.

S-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicii Comunal Locative Rezina” în beneficiul lui Ion Balan salariu și drepturile salariale pentru absența forțată de la muncă pentru perioada cuprinsă între data eliberării din funcție, 08 mai 2019 și până la data restabilirii în funcție 11 ianuarie 2020, cu reținerea sumelor obligatorii ce urmează a fi vărsate în bugetul public și bugetul asigurărilor sociale.

S-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicii Comunal Locative Rezina” în beneficiul lui Ion Balan salariul și drepturile salariale pentru absența forțată de la muncă pentru perioada cuprinsă între data suspendării ilegale din funcție 22 ianuarie 2020 și până la data restabilirii în funcție, cu reținerea sumelor obligatorii ce urmează a fi vărsate în bugetul public și bugetul asigurărilor sociale.

S-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicii Comunal Locative Rezina” în beneficiul lui Ion Balan compensația de 0,3 la sută, pentru fiecare zi de întârziere, din suma salariului neplătit în termen, din momentul concedierii la data de 08 mai 2019 și până la data restabilirii în funcție 11 ianuarie 2020.

S-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicii Comunal Locative Rezina” în beneficiul lui Ion Balan compensația de întârziere de 0,3 la sută, pentru fiecare zi de întârziere, din suma salariului neplătit în termen, din data suspendării din funcție 22 ianuarie 2020 și până la restabilirea în funcție.

S-a încasat în mod solidar de la Primăria orașului Rezina și Consiliul orașului Rezina în beneficiul lui Ion Balan cu titlul de compensație a prejudiciului moral pentru suspendarea ilegală din funcție suma de 14569 de lei.

S-a indicat că prezenta hotărâre judecătorească urmează a fi executată imediat în partea reintegrării lui Ion Balan în funcția de administrator al Întreprinderii Municipale „Servicii Comunal Locative Rezina” și încasării din contul Întreprinderii Municipale „Servicii Comunal Locative Rezina” în beneficiul lui Ion Balan a unui salariu mediu lunar brut în sumă de 14569 de lei (f.d. 20-25).

Întru executarea hotărârii din 01 iulie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, primarul or. Rezina a emis dispoziția nr. 142p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea dlui Ion Balan în funcția de administrator la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”, prin care la restabilit pe Ion Balan în funcția de administrator la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina. Prin aceeași dispoziție contabilitatea ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina” va asigura achitarea drepturilor salariale convenite și a fost abrogată dispoziția primarului nr.10 p din 11 ianuarie 2020 „Privind abrogarea dispoziției nr.129 p din 07 mai 2019 și restabilirea lui Ion Balan în funcția de manager-șef la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina” (f.d. 17).

La 30 iulie 2020 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, în urma examinării legalității dispoziției primarului or. Rezina nr. 142 p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea lui Ion Balan în funcție de administratorul la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”, a expediat notificarea nr. 1304/OT₈-160, prin care a solicitat Primăriei orașului Rezina, anularea acesteia (f.d.18)

Prin răspunsul Primăriei orașului Rezina, nr. 662 din 25 august 2020, notificarea Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a fost considerată neîntemeiată și ca urmare respinsă. (f.d.19)

Invocând netemeinicia răspunsului Primăriei orașului Rezina, nr. 662 din 25 august 2020, la 23 septembrie 2020 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a depus prezenta cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat anularea dispoziției primarului or. Rezina nr. 142 p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea lui Ion Balan în funcție de administratorul la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, pe care a admis-o integral (f.d.61-67).

Examinând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 17 noiembrie 2021 a admis cererea de apel depusă de Ion Balan, a casat hotărârea din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și a emis o nouă decizie, prin care a respins cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat (f.d.138-145).

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția instanței de apel este eronată, pe când concluzia primei instanțe despre necesitatea admiterii cererii de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat este justă, având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

În susținerea concluziei, instanța de recurs menționează următoarele.

Conform art. 2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi

reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

În corespundere cu art. 10 alin.(1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În sensul art. 204 Cod administrativ, părți în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice și autoritățile publice în sensul art.7.

Conform art. 189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, conform art. 206 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Totodată, conform art. 61 alin. (1)-(4) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, activitatea autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și a celor din cadrul unității teritoriale autonome cu statut juridic special este supusă controlului administrativ în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative. Controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale vizează respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a prezentei legi și a altor acte normative atât de către autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, cât și de către funcționarii acestora. Controlul administrativ include controlul legalității și controlul oportunității activității autorităților administrației publice locale. Controlul administrativ se efectuează din oficiu sau la cerere.

În conformitate cu art. 63 alin. (1) al Legii enunțate, de organizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu.

Conform art. 68 alin.(1)-(4) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de

Stat notifică autorității locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială.

Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administrației publice locale în termen de:

a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu și facultativ;

b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administrației publice locale sau de persoana vătămată.

În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat.

În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

De asemenea, instanța de recurs consideră imperioase cauzei și prevederile Legii nr. 246 din 23 noiembrie 2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, care la art. 1 alin. (2) stipulează că întreprinderea municipală este persoana juridică care desfășoară activitate de întreprinzător în baza bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale/unității teritoriale autonome Găgăuzia transmise ei în administrare și/sau ca aport în capitalul social și în baza proprietății obținute de aceasta în rezultatul activității economico-financiare.

Conform art. 2 alin. (2) al Legii enunțate, funcția de fondator al întreprinderii municipale este exercitată de autoritatea deliberativă a unității administrativ-teritoriale, iar în unitatea teritorială autonomă Găgăuzia – și de Comitetul executiv.

Potrivit art. 6 alin. (1)-(3) al Legii menționate, organele de conducere ale întreprinderii de stat/municipale sînt:

- a) fondatorul;
- b) consiliul de administrație;
- c) administratorul – organ executiv;
- d) comisia de cenzori.

Structura, atribuțiile, modul de constituire și de funcționare a organelor de conducere ale întreprinderii de stat/municipale sînt stabilite de prezenta lege, de actele normative ale Guvernului/autorității deliberative/Comitetului executiv al Găgăuziei, de statutul și regulamentele acesteia.

Membrii consiliului de administrație, comisiei de cenzori și administratorul sînt responsabili de îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, de actele normative ce reglementează domeniul administrării proprietății publice. Atribuțiile lor nu pot fi delegate altor persoane.

În conformitate cu art. 7 alin. (1), (2) lit. c), alin. (3) și (4) al Legii nominalizate, fondatorul întreprinderii de stat și fondatorul întreprinderii municipale, împreună cu autoritatea executivă, în limita competențelor atribuite, exercită drepturile de administrare a întreprinderii prin intermediul consiliului de administrație și al administratorului.

Fondatorul are următoarele atribuții: desemnează și revocă președintele și membrii consiliului de administrație, membrii comisiei de cenzori, stabilește componența numerică a consiliului de administrație și a comisiei de cenzori, stabilește cuantumul remunerării lunare a administratorului, a președintelui, a membrilor consiliului de administrație și a comisiei de cenzori. Regulamentul privind modul de selectare și numire a administratorului, a membrilor consiliului de administrație și a comisiei de cenzori al întreprinderilor de stat și condițiile de remunerare a acestora se aprobă de Guvern;

Fondatorul întreprinderii de stat desemnează și eliberează din funcție administratorul întreprinderii de stat, la propunerea consiliului de administrație. Fondatorul întreprinderii de stat transmite atribuțiile de administrare a patrimoniului și de desfășurare a activității de întreprinzător administratorului în baza contractului individual de muncă.

Fondatorul întreprinderii municipale selectează prin concurs și împuternicește autoritatea executivă să transmită atribuțiile de administrare a patrimoniului și de desfășurare a activității de întreprinzător administratorului în baza contractului individual de muncă aprobat. Comisia de concurs se instituie de fondator din reprezentanții săi și ai autorității executive.

În corespundere cu art. 9 alin. (6) și (7) al aceleiași Legi, în cazul în care administratorul întreprinderii de stat a admis încălcarea legislației în vigoare, consiliul de administrație propune fondatorului sancționarea sau eliberarea din funcție a acestuia.

În cazul în care administratorul întreprinderii municipale a admis încălcarea legislației în vigoare, consiliul de administrație/autoritatea executivă propune fondatorului sancționarea sau eliberarea din funcție a acestuia.

Așadar, având în vedere prevederile normelor de drept material enunțate, ținând cont de materialele cauzei și argumentele invocate de participanții la proces pe parcursul examinării cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide asupra temeiniciei și legalității soluției primei instanțe privind admiterea cererii de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

Or, prima instanță corect a constatat că Legea nr. 246 din 23 noiembrie 2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, stabilește condițiile juridice, organizatorice și economice ale fondării, funcționării și încetării activității întreprinderii de stat și întreprinderii municipale. Respectiv, anume fondatorul întreprinderii municipale, autoritatea deliberativă a unității administrativ-teritoriale, adică Consiliul or. Rezina deține competența de a desemna și de a elibera din funcție administratorul întreprinderii.

Astfel, instanța de recurs consideră nefondat argumentul Primăriei or. Rezina, reținut de Curtea de Apel Chișinău, că deoarece contractul individual de muncă nr. 11 din 21 aprilie 2016, prin care Ion Balan a fost angajat în funcția de manager-șef la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”, a fost încheiat în baza Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, primarul or. Rezina, era în drept și a emis dispoziția nr. 142 p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea lui Ion Balan în funcție de administratorul la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina” în conformitate cu art. 29 alin. (1), lit. c) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006

privind administrația publică locală, în corespundere cu competențele acordate prin lege.

La acest capitol, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că dispoziția primarului or. Rezina, nr. 142 p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea lui Ion Balan în funcție de administratorul la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina” a fost emisă în vederea executării hotărârii nr. 2-653/2019 din 01 iulie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Potrivit art. 251 alin. (1)-(4) Cod administrativ, hotărârile judecătoriale sînt executorii după expirarea termenului de apel.

Deciziile instanțelor de apel sînt executorii de la emiterea lor.

Încheierile judecătoriale și ale instanțelor de apel sînt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora.

Deciziile Curții Supreme de Justiție sînt executorii din momentul emiterii lor.

În conformitate cu art. 255 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească se execută, în modul stabilit de lege, după ce rămîne definitivă, cu excepția cazurilor de executare imediată după pronunțare.

În corespundere cu art. 256 alin. (1) lit. a)-d) și alin.(2) Cod de procedură civilă, urmează a fi executate imediat ordonanța sau hotărîrea judecătorească prin care pîrîtul este obligat la plata: pensiei de întreținere; salariului și a altor drepturi ce decurg din raporturi de muncă, precum și a indemnizațiilor prevăzute de statutul șomerilor, în mărimea unui salariu mediu; reparației prejudiciilor cauzate prin vătămare a integrității corporale sau prin o altă vătămare a sănătății ori prin deces, dacă reparația s-a efectuat sub formă de prestații bănești periodice; unui salariu mediu pentru absență forțată de la lucru, în cazul reintegrării în serviciu.

Hotărîrea judecătorească privind reintegrarea în serviciu a salariatului concediat sau transferat nelegitim urmează a fi executată imediat.

Conform art. 89 alin. (3) din Codul muncii, imediat după pronunțarea hotărîrii instanței de judecată privind restabilirea salariatului la locul de muncă, angajatorul este obligat să emită un ordin de restabilire, pe care îl aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepționării/înștiințării, în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.

Iar, potrivit art. 356 alin. (1) din Codul muncii, (1) angajatorul este obligat să execute imediat, conform **Codului de procedură civilă**, hotărîrea (decizia) instanței de judecată despre restabilirea drepturilor salariatului ce decurg din raporturile de muncă și din alte raporturi legate nemijlocit de acestea.

Având în vedere dispozițiile normelor de drept enunțate, instanța de recurs conchide că anume angajatorul are obligația de a executa hotărîrea judecătorească cu privire la restabilirea în funcție, la caz, Consiliul or. Rezina, dar nu primarul or. Rezina.

De altfel, la alegațiile Curții de Apel Chișinău precum că litigiului îi sunt aplicabile prevederile Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, dar nu dispozițiile Legii nr. 246 din 23 noiembrie 2017 cu privire

la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, intrate în vigoare ulterior. Or, conform art. 19 alin. (1) al Legii nr. 246 din 23 noiembrie 2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, prezenta Lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, adică data de 22 decembrie 2017. Iar, în sensul art. 7 alin. (1) Cod civil, legea civilă nu are caracter retroactiv, instanța de recurs relevă că conform art. 7 alin. (3) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, în cazul în care între două acte normative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme, se aplică prevederile ultimului act normativ adoptat, aprobat sau emis, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3) și (4).

Astfel, conform prevederilor art. 29 alin. (1), lit. c) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: numește, stabilește atribuțiile și încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu șefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorității administrației publice locale respective, personalul primăriei, conduce și controlează activitatea acestora, contribuie la formarea și reciclarea profesională.

Însă, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 246 din 23 noiembrie 2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, competența de a desemna și de a elibera din funcție administratorul întreprinderii municipale, aparține fondatorului, în speță Consiliului or. Rezina, întrucât, întreprinderile municipale sunt în subordinea fondatorului, adică a consiliului local, la caz, Consiliul or. Rezina.

Astfel, prin prisma celor menționate, instanța de recurs conchide că primarul or. Rezina nu era competent de a pune în executare hotărârea din 01 iulie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești și emite dispoziția nr. 142p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea dlui Ion Balan în funcția de administrator la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”, aceasta competență fiind atribuită prin lege Consiliului or. Rezina. Or, conform art. 57 alin. (1) din Codul administrativ, activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă și în limitele competenței legale.

Având în vedere cele expuse, soluția instanței de apel privind respingerea cererii de chemare depuse de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat este neîntemeiată.

Or, la examinarea prezentului litigiu instanța de apel a interpretat și aplicat în mod eronat legea materială, constatând posibilitatea emiterii de către primarul or. Rezina a dispoziției nr. 142p din 02 iulie 2020 „Privind restabilirea dlui Ion Balan în funcția de administrator la ÎM „Servicii Comunal Locative Rezina”.

În conjunctura celor reținute supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiat argumentul recurentului Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat că instanța de apel a emis decizia contestată cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu

interpretarea eronată a normelor de drept material, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a menține hotărârea din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

Se casează integral decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primăriei or. Rezina, terți Ion Balan și Consiliul or. Rezina privind contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Nina Vascan